

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36000247	CPI de Cova Terreña	Baiona	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Lingua galega e literatura	6º Pri.	4	140

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	9
4.1. Concrecións metodolóxicas	20
4.2. Materiais e recursos didácticos	20
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	21
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	21
6. Medidas de atención á diversidade	22
7.1. Concreción dos elementos transversais	23
7.2. Actividades complementarias	24
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	26
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	28
9. Outros apartados	28

1. Introducción

O currículo de Lingua Galega e Literatura ten como obxectivo o desenvolvemento da competencia comunicativa lingüística do alumnado en galego para poder desenvolverse na meirande parte dos aspectos, circunstancias e situacións da vida. Na era das tecnoloxías da información e da profusión de medios de comunicación, todo o alumnado e todas as persoas deben estar preparadas para entender, elaborar e producir calquera tipo de mensaxe. A literatura terá tamén un valor significativo como produto de expresión artística dunha cultura de seu e de relación con outras manifestacións artísticas e culturais da contorna, de Galicia, de España e do mundo.

Organizaremos o currículo desta área arredor das estratexias relacionadas con falar, escoitar, ler, comprender e escribir en lingua galega, co fin de proporcionarlle ao alumnado ferramentas que lle permitan responder os retos da sociedade do século XXI, que demanda persoas cultas, críticas e ben informadas; capaces de facer un uso eficaz e ético das palabras; respectuosas cara ás diferenzas; con capacidade de transformar a información en coñecemento e de aprender por si mesmas, informarse, colaborar e traballar en equipo; creativas e emprendedoras; cultas e comprometidas co desenvolvemento sustentable, a defensa dos dereitos humanos e a convivencia igualitaria, inclusiva, pacífica e democrática. Promoveremos que o alumnado mobilice as súas aprendizaxes para recoñecer a diversidade e variedades lingüísticas da contorna, de Galicia e de España, para favorecer actitudes de respecto cara á diversidade étnica e cultural, combater prexuízos e estereotipos lingüísticos e iniciarse na reflexión interlingüística, incluídas as linguas de signos.

Para que o alumnado adquira e consolide o código escrito promoveremos que as aprendizaxes se produzan a partir da reflexión, comprensión ou produción de textos de uso social. Do mesmo xeito facilitaremos a participación activa do alumnado na produción, comprensión, interpretación e interacción oral e escrita, incorporando as formas de comunicación de corte tecnolóxico e atendendo ao ámbito persoal, educativo e social.

Para ensinar e ler todo tipo de textos e con distintos propósitos de lectura sentaremos as bases da alfabetización mediática e informacional. No desenvolvemento de habilidades de achegamento e interpretación dos textos literarios prestaremos especial atención ao recoñecemento das mulleres escritoras.

Abordaremos as aprendizaxes descritas nos obxectivos como un proceso en construción e baseado na reflexión e na análise acompañada, cuxo fin último é formar persoas capaces de comunicarse de maneira eficaz e ética.

Estrutturaremos o currículo da área arredor de nove tarefas integradas de aprendizaxe/proxecto: Lendo voa a imaxinación I, Barcos cargados de historia, Convivimos en harmonía, Lendo voa a imaxinación II, Unha ollada ao que o mar nos deixou, E-Dixgal: en construción, Lendo voa a imaxinación III, Cociñamos culturas e Versos a

MARes.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Recoñecer a diversidade lingüística do mundo a partir da identificación das linguas do alumnado e a realidade lingüística de Galicia e plurilingüe e multicultural de España para favorecer a reflexión interlingüística, para identificar e rexeitar estereotipos e prexuízos lingüísticos, e para valorar esa diversidade como fonte de riqueza cultural.	1-5	2-3				1-2		1-3
OBX2 - Comprender e interpretar textos orais e multimodais identificando o sentido xeral e a información máis relevante, e valorando con axuda aspectos formais e de contido básicos para construír coñecemento e responder a diferentes necesidades comunicativas.	2	2	1	3	3	3		
OBX3 - Producir textos orais e multimodais con coherencia, claridade e rexistro adecuados para expresar ideas, sentimentos e conceptos; construír coñecemento; establecer vínculos persoais; e participar con autonomía e unha actitude cooperativa e empática en interaccións orais variadas.	1-3-5	2	1	2-3		2	1	
OBX4 - Comprender e interpretar textos escritos e multimodais, recoñecendo o sentido global, as ideas principais e a información explícita e implícita, e realizando con axuda reflexións elementais sobre aspectos formais e de contido, para adquirir e construír coñecemento e para responder a necesidades e intereses comunicativos diversos.	2-3-5	2	1	1	4-5			
OBX5 - Producir textos escritos e multimodais, con corrección gramatical e ortográfica básicas, seriando correctamente os contidos e aplicando estratexias elementais de planificación, textualización, redacción, revisión e edición para construír coñecemento e para dar resposta a demandas comunicativas concretas.	1-3-5		1	2-3	5	2		
OBX6 - Buscar, seleccionar e contrastar información procedente de dúas ou máis fontes, de forma planificada e co debido acompañamento, avaliando a súa fiabilidade e recoñecendo algúns riscos de manipulación e desinformación, para transformala en coñecemento e para comunicala de maneira creativa, adoptando un punto de vista persoal e respectuoso coa propiedade intelectual.	3			1-2-3-4	5	2	3	

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX7 - Ler de maneira autónoma obras diversas seleccionadas atendendo aos seus gustos e intereses, compartindo as experiencias de lectura, para iniciar a construción da identidade lectora, para fomentar o gusto pola lectura como fonte de pracer e para gozar da súa dimensión social.	1-4			3	1			1-2-3
OBX8 - Ler, interpretar e analizar, de maneira acompañada, obras ou fragmentos literarios adecuados ao seu desenvolvemento, establecendo relacións entre eles e identificando o xénero literario e as súas convencións fundamentais, para iniciarse no recoñecemento da literatura como manifestación artística e fonte de pracer, coñecemento e inspiración para crear textos de intención literaria.	1-2-4							1-2-3-4
OBX9 - Reflexionar de forma guiada sobre a linguaxe a partir de procesos de produción e comprensión de textos en contextos significativos, utilizando a terminoloxía elemental adecuada para iniciarse no desenvolvemento da conciencia lingüística e para mellorar as destrezas de produción e comprensión oral e escrita.	1-2	2	1-2		5			
OBX10 - Pór as propias prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática utilizando unha linguaxe non discriminatoria e detectando e rexeitando os abusos de poder a través da palabra para favorecer un uso non só eficaz senón tamén ético da linguaxe.	1-5	3		3	3	1-2-3		

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Barcos cargados de historia	O alumnado confeccionará trípticos e carteis sobre a Carabela Pinta, relacionados coa Arribada de Colón a Baiona para entregarlos á Concellería de Turismo do Concello de Baiona. Como actividade previa de motivación realizarán unha visita ao Museo da Carabela Pinta, ubicado na réplica da mesma que hai na Vila. Tamén visitarán á Casa da Navegación. Realizarán actividades de documentación,	10	27	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Barcos cargados de historia	<p>busca, análise e selección de información sobre o tempo histórico, a Idade Moderna, SXVI, arte e literatura. Era dos descubrimentos e acontecementos fundamentais; A nosa Galaxia; Reflexionarán e tomarán decisións sobre a representación e comunicación do coñecemento adquirido a través de diferentes fontes e textos (cartografía, planos) Con este proxecto, o alumnado adquirirá os coñecementos e destrezas dos obxectivos indicados das áreas de CCSS, LGL, MATE, EPV e CCNN. O grao de adquisición destes avaliarase cos criterios de avaliación correspondentes das materias indicadas.</p>	10	27	X		
2	Lendo voa a imaxinación I	<p>O alumnado confeccionará un dossier con textos de medo, creados en equipos cooperativos, para compartir coas familias. Unha selección deses traballos, á proposta do EDLG do centro, participará no I Concurso de microrrelatos, feitizos e rimas endemoñadas na celebración do Samaín. Coas reflexións xurdidas na realización dun círculo restaurativo, elaborarán un mural sobre a eliminación da violencia contra a muller para expoñer o 25N Realizarán lecturas de clásicos literarios e de obras que traten diferentes aspectos emocionais. Escribiranlle á Concha López Narváez, autora da adaptación Andanzas de Don Quijote y Sancho, enviándolle as opinións/reflexións sobre a obra. Reflexionarán e tomarán decisións sobre o coñecemento adquirido. Con este proxecto, o alumnado adquirirá os coñecementos e destrezas dos obxectivos indicados das áreas de LGL e LCL. O grao de adquisición destes avaliarase cos criterios de avaliación correspondentes das materias indicadas.</p>	15	27	X		
3	Unha ollada ao que o mar nos deixou.	<p>O alumnado deseñará e confeccionará un folleto-guía para a viaxe que se realizará a O Grove. Buscará, seleccionará e elaborará información sobre a arte e sociedade na Idade Media, o Románico e o Gótico, realizando unha comparativa entre as vilas mariñeiras de Baiona e O Grove. O alumnado, en equipos, intentará localizar e identificar (durante unha saída pola contorna), monumentos/arte con esas características utilizando a estrutura</p>	10	10		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
3	Unha ollada ao que o mar nos deixou.	cooperativa ò lapis ao centro. Completarán o folleto con instrucións sobre seguridade viaria relacionada coa viaxe. Con este proxecto, o alumnado adquirirá os coñecementos e destrezas dos obxectivos indicados das áreas de CCSS, EPV, LCL e LGL.	10	10		X	
4	E- Dixgal: en construción.	O alumnado, en equipos cooperativos, e tendo en conta o Plan Dixital do centro, elaborará un Manual do usuario E-Dixgal, que compartirá coa comunidade educativa a través da web do centro. No manual recollerán, a modo de titorial, posibles solucións aos problemas que van xurdindo no día a día na aula (axuste de páxina, inserción de imaxes, etc) e tamén regras básicas de seguridade e cortesía e respecto para navegar por Internet e resolver problemas na comunicación dixital. Con este proxecto, o alumnado adquirirá os coñecementos e destrezas dos obxectivos indicados das áreas de LGL e CCNN. O grao de adquisición destes avaliarase cos criterios de avaliación correspondentes das materias indicadas.	10	10		X	
5	Lendo voa a imaxinación II	O alumnado montará, en equipos cooperativos, un vídeo sobre o Día da Paz cunha selección de poemarios, refráns e citas famosas relacionadas coa educación en e para a tolerancia, a solidariedade, concordia, respecto aos Dereitos Humanos, a non-violencia e a paz. Nesta Unidade incluíranse tamén outras dúas actividades relacionadas: A preparación, para o 23 de febreiro, dun recitado sobre Rosalía e a elaboración dun mural, para o 8M, no que o alumnado recollerá os feitos históricos e unha escolma das reflexións que xurdan sobre o papel da muller na historia a partir da lectura de A lavandeira de San Simón de Eva Mejuto. Enviaránlle á autora e á ilustradora, Bea Gregores, información sobre este proxecto que compartirán coa comunidade educativa a través da páxina web do centro. Con este proxecto, o alumnado adquirirá os coñecementos e destrezas dos obxectivos indicados das áreas de LGL, LCL e EVCE. O grao de adquisición destes avaliarase cos criterios de avaliación correspondentes das materias indicadas.	15	19		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
6	Versos a MAREs	<p>Proxecto que levará a cabo o alumnado dos grupos-clase do profesorado do programa CA/AC. O lema do centro é O mar que nos une. O alumnado organizará unha exposición con produtos finais realizados en equipos cooperativos empregando diferentes estruturas. Compartirán os resultados dun sinxelo proceso de investigación en equipo, realizado de maneira acompañada, que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes incluídas as dixitais. Utilizará estratexias de recollida, almacenamiento e representación de datos para facilitar a súa comprensión e análise. Recoñecerá relacións xeométricas, posicións, simetrías e traslacións nun contexto lúdico, artístico (arte e literatura) e científico e da vida cotiá. Con este proxecto, o alumnado adquirirá os coñecementos e destrezas dos obxectivos indicados das áreas de LG, LC, EPV, CCNN e Matemáticas. O grao de adquisición destes avaliarase cos criterios de avaliación correspondentes das materias indicadas.</p>	15	16			X
7	Cociñamos culturas.	<p>O alumnado preparará unha xornada de acollida ás familias de compañeiros e compañeiras que viñeron de fóra de Galicia cun evento gastronómico no que se degustarán receitas representativas de cada país ou rexión e se compartirán diferentes informacións. Analizará procesos xeográficos, históricos e culturais que conformaron a sociedade actual, valorando e apreciando a diversidade lingüística, cultural e os movementos migratorios, mostrando empatía e respecto por outras culturas e a igualdade de xénero. Con este proxecto, o alumnado adquirirá os coñecementos e destrezas dos obxectivos indicados das áreas de CCSS, LCL e LGL. O grao de adquisición destes avaliarase cos criterios de avaliación correspondentes das materias indicadas.</p>	10	16			X
8	Lendo voa a imaxinación III	<p>O alumnado creará un Diario que incluírá a elaboración de páxinas actuais e tamén páxinas baseadas nos recordos de todo o curso. Como actividade previa e/ ou de acompañamento, realizarase a lectura dalgúns títulos da colección ¿Los diarios de Cereza¿ e dalgúns parágrafos da obra ¿Diario de Ana Frank¿ utilizando a estrutura cooperativa ¿lectura compartida¿.</p>	15	15			X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
8	Lendo voa a imaxinación III	Na creación dalgunhas das páxinas do diario, utilizarán a estrutura cooperativa folio xiratorio. Con este proxecto, o alumnado adquirirá os coñecementos e destrezas dos obxectivos indicados das áreas de LGL e LCL. O grao de adquisición destes avaliarase cos criterios de avaliación correspondentes das materias indicadas.	15	15			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Barcos cargados de historia	27

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, preguntar, repreguntar, interpretar e un vocabulario adecuado ao nivel.	Utilizar a linguaxe oral para escoitar, recoller algúns datos e preguntar, cun vocabulario básico adecuado ao nivel.	TI	100
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando e comprendendo o sentido global e a información relevante, e realizando inferencias directas de maneira acompañada a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura, superando a interpretación literal.	Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, comprendendo o sentido global e a información relevante, e realizando algunhas inferencias.		
CA4.1 - Desenvolver un proceso de investigación individual, sobre algún tema de interese, realizado de maneira autónoma, que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes, incluídas as dixitais citándoas e recreándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados.	Desenvolver un proceso de investigación individual, sobre algún tema de interese, realizado de maneira autónoma ou con axuda, empregando distintas fontes e seguindo un modelo dado.		
CA4.2 - Compartir os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal sobre algún tema de interese persoal ou ecosocial, realizado de maneira autónoma ofrecendo información extraída de distintas fontes, citándoas e recreándoas de maneira creativa.	Compartir os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal sobre algún tema de interese, citando as distintas fontes.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Xéneros discursivos
- Utilización dun vocabulario adaptado ao nivel sobre diferentes temáticas para unha mellor comunicación oral en

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - distintas situacións. - Procesos: interacción oral - Interacción oral adecuada en situacións de aula e en contextos formais pautados, con respecto ás estratexias de cortesía lingüística, evitando interferencias derivadas do bilingüismo. - Procesos: comprensión oral - Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e á súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos), desenvolvendo unha valoración crítica e detectando usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. - Procesos: comprensión lectora - Elementos gráficos, textuais e paratextuais relativamente complexos que favorecen a comprensión antes, durante e despois da experiencia lectora. - Estratexias para a procura de información en fontes documentais e dixitais no contorno familiar e social. - Estratexias de comparación, clasificación e valoración crítica da información.

UD	Título da UD	Duración
2	Lendo voa a imaxinación I	27

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas persoais, culturais e idiomáticas, e coa perspectiva de xénero.	Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa.	TI	100
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema, as ideas principais e as mensaxes explícitas e implícitas, valorando o seu contido e os elementos non verbais e formais básicos.	Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo o tema e algunhas das ideas principais.		
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando e comprendendo o sentido global e a información relevante, e realizando inferencias directas de maneira acompañada a partir de estratexias básicas de comprensión antes, durante e despois da lectura, superando a interpretación literal.	Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, comprendendo o sentido global e realizando algunhas inferencias.		
CA3.7 - Elaborar textos escritos e multimodais coherentes, en distintos soportes, integrando recursos gráficos ou paratextuais que faciliten a comprensión do sentido global e da información relevante.	Elaborar textos escritos e multimodais en distintos soportes, integrando algún recurso gráfico que facilite a comprensión do sentido global.		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo valoracións persoais das obras literarias de forma guiada para fomentar o gusto pola lectura e avanzar na construción da súa identidade lectora.	Ler textos de diversos autores e autoras axustados aos seus intereses, facendo unha breve valoración persoal de forma guiada.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.7 - Producir, de maneira autónoma, textos sinxelos individuais ou colectivos con intención literaria, reelaborando con creatividade os modelos dados, en distintos soportes e complementándoos con outras linguaxes artísticas.	Producir, de maneira autónoma ou cun algunha axuda, textos sinxelos con intención literaria.		
CA5.9 - Coñecer os diferentes tipos de textos literarios da tradición oral, establecendo diferenzas entre eles e o seu uso: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	Recoñecer algúns tipos de textos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.		
CA6.5 - Mellorar os textos propios e alleos na súa comprensión mediante o uso autónomo de dicionarios impresos ou dixitais.	Mellorar a comprensión de textos mediante o uso de dicionario.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas e coa perspectiva de xénero. - Procesos: comprensión oral - Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais. - Procesos: produción oral - Produción e reprodución de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa, adecuados ao nivel e que estimulen o seu interese. Pronuncia e entoación adecuadas nos distintos contextos, atendendo á particularidade fonética d - Contexto - Incidencia entre os compoñentes do feito comunicativo (situación, participantes, propósito comunicativo, canle, rexistro) na comunicación escrita. - Xéneros discursivos - Intención comunicativa e claves da tipoloxía textual básica: narración, descrición, diálogo, exposición e argumentación. - Estratexias elementais para a coherencia, cohesión e adecuación dos textos escritos, en lingua galega. - Procesos: comprensión lectora - Lectura individual de textos literarios e non literarios con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. - Valoración da lectura, en lingua galega, como medio para ampliar o vocabulario e consolidar a ortografía correcta. - Uso da biblioteca para a lectura dos libros propostos, na procura de información e utilización desta como fonte de información e lecer. - Procesos: produción escrita - Elaboración de textos, con presentación coidada, utilizando a lingua galega con intención comunicativa e creatividade. - Lectura autónoma e comentada de obras ou fragmentos variados e diversos da literatura galega adecuados á súa idade e organizados en itinerarios lectores, iniciándose na súa análise. - Creación de textos literarios de maneira libre, en galego e con progresiva complexidade (léxico, estruturas, sentido estético) e a partir da apropiación e explotación dos modelos dados.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Aproximación á lingua como sistema con distintos niveis: sons, letras, palabras, oracións e textos. Observación e comparación de unidades comunicativas básicas. - Estratexias elementais para o uso autónomo de dicionarios, en distintos soportes. - Os signos de puntuación como mecanismos para organizar o texto escrito e para expresar a intención comunicativa. - Procedementos elementais de adquisición e enriquecemento de vocabulario galego a través dos textos.

UD	Título da UD	Duración
3	Unha ollada ao que o mar nos deixou.	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Detectar de forma autónoma e en contextos próximos, prexuízos e estereotipos lingüísticos frecuentes, ofrecendo alternativas e valorando a pluralidade lingüística do mundo, particularmente a dualidade lingüística galego-castelán, como unha fonte de riqueza cultural, especialmente en comunidades bilingües como a galega.	Detectar de forma autónoma ou con axuda e en contextos próximos, prexuízos e estereotipos lingüísticos frecuentes.	TI	100
CA3.3 - Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole en lingua galega, identificando palabras clave e anticipando hipóteses.	Utilizar algunha estratexia para a comprensión de textos en lingua galega, identificando algunhas palabras clave.		
CA5.4 - Utilizar, con certa autonomía, as bibliotecas da aula, do centro e as virtuais, como escenario de actividades literarias compartidas.	Utilizar, con certa autonomía, as bibliotecas da aula e do centro.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Consideración social equilibrada das dúas linguas oficiais de Galicia. - Procesos: comprensión lectora - Estratexias de identificación e valoración do sentido global do texto, de integración da información explícita e de realización de inferencias para superar o sentido literal de textos en fontes documentais diversas en procesos de comprensión e produción de textos escritos en lingua galega. - Relación entre as obras lidas e outras manifestacións artísticas e culturais do contorno galego.

UD	Título da UD	Duración
4	E- Dixgal: en construción.	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.6 - Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias doutras persoas.	Valorar os medios de comunicación social como instrumentos de aprendizaxe.	TI	100
CA3.8 - Utilizar as bibliotecas da aula e do centro e as virtuais, cada vez con máis autonomía, comprendendo como se organizan e colaborando no seu coidado e mellora e interesarse por manter e ampliar unha biblioteca propia, tanto física como virtual, con textos variados da literatura galega.	Utilizar as bibliotecas do centro, cada vez con máis autonomía, comprendendo como se organizan e colaborando no seu coidado.		
CA4.4 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable no uso das tecnoloxías dixitais da Información e da comunicación para a procura e tratamento da información de modo eficiente e responsable.	Adoptar hábitos de uso crítico, seguro e saudable no uso das tecnoloxías dixitais da información e da comunicación.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos - Estratexias para a adquisición de destrezas sobre xéneros discursivos propios do ámbito persoal, social e educativo. Contido e forma. Redes sociais e os seus riscos. - Xéneros discursivos - Estratexias para a adquisición de destrezas sobre xéneros discursivos propios do ámbito persoal, social e educativo. Contido e forma. Redes sociais e os seus riscos. - Procesos: produción escrita - Uso de fontes documentais diversas, tanto en papel como dixitais, para mellorar a expresión escrita en lingua galega. - Identificación e valoración crítica das mensaxes e da información recollidas e transmitidas de distintas fontes e de distintos tipos de texto.

UD	Título da UD	Duración
5	Lendo voa a imaxinación II	19

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Recoñecer e rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e os abusos de poder a través da palabra identificados mediante a reflexión grupal sobre distintos aspectos, verbais e non verbais, que rexen a comunicación, tendo en conta unha consideración social equilibrada das dúas linguas.	Recoñecer e rexeitar algúns usos lingüísticos discriminatorios e os abusos de poder a través da palabra identificados mediante reflexión grupal.	TI	100

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.7 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios ea discriminación polo uso da lingua galega, e os abusos de poder a través da palabra identificados mediante a reflexión grupal acompañada sobre distintos aspectos, verbais e non verbais, que rexen a comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Rexeitar a discriminación polo uso da lingua galega mediante a reflexión grupal.		
CA2.8 - Mobilizar, coa planificación e acompañamento necesarios, estratexias básicas para a escoita activa, a comunicación asertiva e a deliberación argumentada, progresando na xestión dialogada de conflitos, propondo solucións creativas.	Mobilizar con axuda, se é necesario, estratexias básicas para progresar na xestión dialogada de conflitos.		
CA3.3 - Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole en lingua galega, identificando palabras clave e anticipando hipóteses.	Identificar palabras clave e anticipar hipóteses para a comprensión de textos breves e sinxelos en lingua galega.		
CA3.4 - Analizar, de maneira autónoma o contido e aspectos formais e non formais elementais de textos escritos e multimodais, valorando o seu contido, estrutura, calidade, fiabilidade e idoneidade en función do propósito de lectura.	Analizar, con axuda se é necesario, o contido e algúns aspectos formais e non formais elementais de textos escritos.		
CA3.11 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e identificar os abusos de poder a través da palabra a partir da reflexión individual e grupal sobre os aspectos básicos, verbais e non verbais, da comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios tendo en conta a perspectiva de xénero.		
CA4.5 - Ler de maneira autónoma textos de diversas fontes, autores e autoras da literatura galega, compartindo a experiencia da lectura, avanzando na construción da súa identidade lectora e participando en comunidades lectoras no ámbito escolar.	Ler de maneira autónoma textos de diversas fontes, de autores e autoras da literatura galega.		
CA5.2 - Compartir a experiencia de lectura, en soportes diversos, participando en comunidades lectoras no ámbito escolar ou social.	Compartir a experiencia de lectura en soportes diversos.		
CA5.5 - Incorporar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.	Incorporar a lectura expresiva e a comprensión de textos literarios sinxelos na práctica escolar.		
CA5.6 - Escoitar e ler textos literarios adecuados á súa idade, que recollan diversidade de autores e autoras, especialmente da literatura galega, relacionándoos en función dos temas e de aspectos elementais de cada xénero literario, e interpretándoos, valorándoos e relacionándoos con outras manifestacións artísticas ou culturais de maneira progresivamente autónoma.	Escoitar e ler textos literarios de diversos autores e autoras da literatura galega e adecuados á súa idade, relacionándoos en funcións dos temas e xéneros literarios.		
CA6.2 - Producir en galego textos escritos e multimodais coherentes de relativa complexidade, en distintos soportes, seleccionando o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, progresando no uso das normas gramaticais e ortográficas e mobilizando estratexias sinxelas, individuais ou grupais, de planificación, redacción, revisión e edición.	Producir en galego textos escritos sinxelos e coherentes, en distintos soportes, atendendo á situación comunicativa e progresando no uso das normas gramaticais e ortográficas,		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA6.7 - Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	Adquirir, de xeito paulatino, novo vocabulario a través dos textos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de identificación de prexuízos e estereotipos lingüísticos, ofrecendo alternativas para estes. - Xéneros discursivos - Estratexias para a coherencia, cohesión e adecuación na produción e reprodución de textos orais en lingua galega. - Procesos: interacción oral - Estratexias para a utilización da linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar, exposición de ideas e para a identificación e interpretación do sentido global do texto e de integración da información explícita de textos orais e multimodais sinxelos e a realización de inferencias para superar o seu sentido literal. - Estratexias de escoita activa, asertividade e proposta de solución creativa para a resolución dialogada de conflitos, utilizando unha linguaxe oral non discriminatoria e rexeitando a discriminación polo uso do galego como lingua de comunicación e tendo en conta a perspectiva de xénero. - Procesos: produción oral - Audición, dramatización e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese e gustos. - Elaboración de textos orais axeitados ao nivel, con utilización correcta dos elementos da prosodia e non verbais, empregando unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. - Xéneros discursivos - Estratexias básicas para o coñecemento da estrutura da lingua, a gramática, o vocabulario, así como as regras de ortografía que favorecen unha comunicación máis eficaz. - Construción do pensamento crítico a través da lingua para evitar a discriminación. - Procesos: comprensión lectora - Estratexias de uso progresivamente autónomo de recursos lingüísticos diversos, tanto en papel como dixitais, para mellorar a comprensión de textos. - Uso das bibliotecas de aula, do centro e das virtuais, mostrando coñecementos da súa organización (catalogación, funcionamento), participación en actividades de corte literario e obtención de información e modelos para a súa produción escrita. Interese por manter a biblioteca propia e persoal, ampliando os seus fondos físicos e visuais, con textos variados da literatura galega. - Estratexias para identificar usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónica en textos escritos. - Procesos: produción escrita - Aplicación das normas ortográficas e cohesión do texto na produción e corrección: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia básica e acentuación. - Elementos gráficos e paratextuais que faciliten a organización e comprensión do texto. - Estratexias de elaboración de contidos a partir de información obtida noutros textos coas convencións formais elementais. - Utilización autónoma da biblioteca e dos recursos dixitais da aula ou do centro.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Progreso na construción da identidade lectora en textos da literatura galega. Estratexias para a expresión de gustos e intereses e para a valoración crítica elemental das obras. - Interpretación autónoma e compartida das obras literarias en lingua galega a través de conversacións literarias, participando en comunidades lectoras de ámbito escolar e social. - Funcionamento da biblioteca da aula ou do centro como escenario de actividades literarias compartidas e de experiencias de gozo de persoal. - Análise acompañada da relación entre os elementos básicos da obra literaria (tema, protagonista, personaxes, trama, escenario) e a construción progresivamente autónoma do sentido da obra. - Identificación de recursos literarios. - Mecanismos de coherencia e cohesión elementais, con especial atención ás substitucións pronominais como mecanismo gramatical de referencia interna e á correlación temporal establecida mediante os distintos tempos verbais. - Mecanismos léxicos elementais para a adquisición de vocabulario a través da formación de palabras e enunciados. - Estratexias de observación e formulación de xeneralizacións sobre a acentuación.

UD	Título da UD	Duración
6	Versos a MAREs	16

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Producir textos orais e multimodais de maneira autónoma, coherente e fluída, en contextos formais sinxelos e utilizando correctamente recursos verbais e non verbais básicos.	Producir textos orais e multimodais sinxelos, empregando algúns recursos verbais e non verbais básicos.	TI	100
CA5.3 - Valorar os textos literarios en calquera lingua e a literatura en xeral, e especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal, utilizando a lectura como fonte de lecer, información e coñecemento cultural.	Valorar os textos literarios, especialmente en lingua galega, como fonte de lecer, información e coñecemento cultural.		
CA6.3 - Establecer xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua galega de maneira progresivamente autónoma, formulando hipótese e buscando contraexemplos, a partir da observación, comparación e transformación de palabras, enunciados e textos, nun proceso de produción ou comprensión de textos en contextos significativos.	Observar, comparar e transformar palabras, enunciados e textos no proceso de produción ou comprensión de textos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Contexto - Incidencia dos compoñentes do feito comunicativo (situación, participantes, propósito comunicativo, canle e realidade bilingüe) na comunicación oral.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos - Elementos básicos de contido en textos orais (tema, fórmulas fixas, léxico, inferencias de información). - Procesos: produción oral - Construción, comunicación e valoración crítica de coñecemento mediante a planificación e produción relativamente autónoma de textos orais e multimodais. - Lectura expresiva, dramatización o interpretación de fragmentos atendendo aos procesos de comprensión e ao nivel de desenvolvemento. - Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados. - Modalidades oracionais en relación coa intención comunicativa.

UD	Título da UD	Duración
7	Cociñamos culturas.	16

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Mostrar interese e respecto polas distintas linguas e variedades dialectais, incluídas as linguas de signos, identificando as características fundamentais das da súa contorna xeográfica, así como algúns trazos dos dialectos e linguas familiares do alumnado.	Respectar as distintas linguas e variedades dialectais identificando algunhas das características fundamentais da súa contorna xeográfica.	TI	100
CA1.3 - Identificar as distintas linguas empregadas na súa contorna, valorando a diversidade cultural próxima.	Identificar e valorar as distintas linguas empregadas na súa contorna.		
CA2.4 - Participar en interaccións orais espontáneas ou reguladas, incorporando estratexias sinxelas de escoita activa, de cortesía lingüística e de cooperación conversacional, respectando o uso simultáneo das dúas linguas propias, de ser o caso.	Participar en interaccións orais espontáneas ou reguladas, con escoita activa e cortesía lingüística.		
CA3.10 - Construír, a través da linguaxe, un pensamento crítico para evitar discriminacións e prexuízos.	Construír un pensamento crítico, a través da linguaxe, para evitar discriminacións e prexuízos.		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Comparar algúns aspectos básicos das linguas do ámbito escolar.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Biografía lingüística persoal e mapa lingüístico da contorna xeográfica e cultural. - Valoración da diversidade de linguas na nosa contorna e na nosa comunidade autónoma. - A diversidade etnocultural e lingüística como riqueza e ferramenta de reflexión interlingüística.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de recoñecemento de abusos de poder e prácticas discriminatorias pola linguaxe, a través da reflexión grupal. - Procesos: interacción oral - Participación activa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso coherente, ordenado e lóxico, construíndo o discurso de acordo coas necesidades comunicativas de cada situación, valorando as normas que rexen a interacción oral e mobilizando a empatía na escoita e na expresión para transmitir necesidades, vivencias e emocións propias e alleas. - Procesos: produción escrita - Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. - Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas do seu ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada e progresar na súa aprendizaxe.

UD	Título da UD	Duración
8	Lendo voa a imaxinación III	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.5 - Expresarse oralmente con coherencia para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións, cun vocabulario axeitado ao seu nivel a partir das experiencias e interaccións orais próximas.	Expresarse oralmente cun vocabulario axeitado ao seu nivel e atendendo á situación comunicativa.		
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos en lingua galega, valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e como gozo persoal.	Comprender distintos tipos de textos sinxelos en lingua galega.		
CA3.5 - Adquirir a eficacia lectora mediante unha planificación sistemática de mellora e o gusto pola lectura.	Adquirir paulatinamente eficacia lectora e gusto pola lectura.		
CA3.6 - Producir textos escritos e multimodais coherentes e adecuados de relativa complexidade, en distintos soportes, seleccionando o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, progresando na aplicación das normas gramaticais e ortográficas básicas ao servizo da cohesión textual e mobilizando estratexias, individuais ou grupais, de planificación, textualización, revisión e edición.	Producir textos escritos coherentes, respondendo á situación comunicativa, progresando na corrección gramatical e ortográfica e na planificación e revisión.	TI	100
CA3.9 - Acadar as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua escrita.	Acadar paulatinamente as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua escrita.		
CA4.3 - Utilizar a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento desta.	Aplicar algunhas normas de funcionamento da biblioteca para localizar un libro.		
CA4.6 - Compartir oralmente a experiencia de lectura participando, de forma autónoma, en comunidades lectoras de ámbito escolar.	Compartir oralmente algunha experiencia lectora.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.8 - Recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria e diferenza das principais convencións formais dos xéneros.	Recoñecer algúns recursos da linguaxe literaria.		
CA6.4 - Revisar e mellorar os textos propios e alleos e emendar algúns problemas de comprensión lectora, de maneira progresivamente autónoma, a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e usando a terminoloxía básica adecuada.	Revisar e mellorar os textos propios e alleos de maneira progresivamente autónoma.		
CA6.6 - Aplicar os coñecementos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía, tendo en conta aspectos diferenciais co castelán, para favorecer unha comunicación máis eficaz.	Aplicar os coñecementos gramaticais e ortográficos traballados para unha comunicación máis eficaz.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procesos: comprensión oral - Estratexias de identificación e interpretación e do sentido global, da información relevante e da integración da información explícita e a realización de inferencias para superar o sentido literal de textos sociais orais e multimodais. - Utilización dos medios de comunicación social textuais e multimodais como forma de aprendizaxe a través da lingua: prensa, radio, Internet... - Xéneros discursivos - Elementos básicos de contido en textos escritos (tema, fórmulas fixas, léxico, inferencias de información) e forma (estrutura, formato, título, imaxes, tipografía). - Procesos: comprensión lectora - Comprensión global e específica de textos diversos da literatura galega, atendendo a forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos), desenvolvendo unha valoración crítica destes. - Procesos: produción escrita - Estratexias elementais, individuais ou grupais, de planificación, redacción, revisión e edición de textos escritos e multimodais complexos, con distintos propósitos comunicativos. - Produción de textos escritos e multimodais coherentes, en soporte físico ou dixital, con cohesión e adecuación textual mediante a selección, en cada situación comunicativa, do modelo discursivo que corresponda, usando as normas ortográficas axeitadas ao seu nivel e perfeccionándose na mobilización de estratexias individuais ou grupais de planificación, redacción, revisión e autocorrección. - Valoración da propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros e compañeiras. - Síntese e reelaboración de coñecementos de forma progresivamente autónoma e con apoio de modelos. - Comunicación creativa do coñecemento, con recoñecemento da autoría e respecto pola propiedade intelectual das obras de escritores e escritoras galegos e galegas. - Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación de modo eficiente e responsable para elaborar e presentar as súas producións, adoptando hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable. - Estratexias para compartir experiencias de lectura que perfilen identidade lectora. - Participación activa en comunidades lectoras a través da biblioteca escolar. - Valoración dos textos literarios e da literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo

Contidos

- de comunicación, como fonte de coñecemento da contorna, doutros mundos, tempos e culturas e como recurso de gozo persoal.
- Recoñecemento e elaboración guiada de textos literarios en prosa ou en verso (contos, lendas, poemas, adiviñas, cancións e teatro), valorando o sentido estético e a creatividade. Distinción entre os diferentes subxéneros. Coñecemento de lendas galegas, españolas e doutros países.
- Estratexias para a construción guiada de conclusións propias sobre o sistema lingüístico a través de observación, transformación de enunciados (substitución, inserción, supresión, cambio de orde, manipulación), formulación e comprobación de hipóteses e contrastes co castelán e con outras linguas.
- Estratexias para o establecemento de xeneralizacións sobre aspectos lingüísticos elementais na estrutura do galego, prestándolle especial atención ao valor expresivo dos determinantes e ás relacións fundamentais entre os esquemas semántico e sintáctico da oración simple, a partir de metalinguaxe específica elemental.
- Estratexias de revisión e modificación de textos para mellorar a súa comprensión a través do uso de recursos lingüísticos apropiados.
- Recoñecemento das distintas clases de palabras e características do seu uso en situacións concretas de comunicación (substantivo, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos) e utilización das regras ortográficas e de puntuación.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A aprendizaxe competencial caracterízase pola súa transversalidade, o seu dinamismo e o seu carácter integral. Require, polo tanto, dunha visión interdisciplinaria e da personalización da educación.

Así, para sentar as bases que lle faciliten ao alumnado a adquisición e desenvolvemento das competencias clave determinadas no perfil de saída da educación primaria -empregaremos aquelas alternativas metodolóxicas que nos permitan garantir a inclusión educativa e a atención personalizada:

Poremos, tamén, énfase en favorecer a participación e a convivencia positiva na aula, xerando un clima de confianza no que o erro se entende como fonte de aprendizaxe.

Fomentaremos o traballo colaborativo e en equipo empregando estratexias de aprendizaxe cooperativa.

Potenciaremos a realización de aprendizaxes significativas que promovan o desenvolvemento da autonomía, a reflexión, a responsabilidade e a capacidade de aprender por si mesmos.

Deseñaremos propostas que integren todos os elementos do currículo. Estas tarefas e actividades ou proxectos estarán relacionados coa resolución de problemas en contextos da vida real e facilitarán a integración de distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado, de xeito que lle permitan avanzar en máis de unha competencia ao mesmo tempo.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación

Procuraremos que o mobiliario e a disposición da clase favorezan os seguintes aspectos:

O acceso fácil e directo aos materiais para que o alumnado poida usalos sen dificultade e así fomentar a autonomía.

A presenza de lugares para a exposición permanente da actividade da clase.
A libre expresión e participación do alumnado.(carteis, buzóns de suxestións,etc)

Sabendo que os espazos de circulación e comunicación: corredores, vestíbulos , escaleiras, etc, ademais de cumprir a función de permitir unha circulación física , facilitan a comunicación do traballo que se desenvolve no centro, dos produtos finais dos proxectos que se están desenvolvendo, etc., terémolo en conta no momento de deseñar as distintas actividades.

Ao longo do curso utilizaremos distintos espazos, materiais e recursos didácticos.
O espazo educa e facilita a aprendizaxe. Os últimos estudos en Neurociencia poñen en valor, entre outros aspectos, que o entorno físico no que se dá a aprendizaxe afecta ao noso cerebro e que unha iluminación axeitada incide positivamente no benestar físico e emocional do alumnado, as vistas externas e a luz natural favorecen a concentración nas tarefas. Así, sempre que sexa posible, realizaremos actividades en espazos exteriores.

Para a realización das tarefas interdisciplinares programadas empregaremos todos os recursos TIC que temos á nosa disposición e ademais aqueles que sexan necesarios en cada caso: biblioteca de centro e de aula, xornais, visitas, participación de persoas expertas..., materiais de refugallo e o material funxible necesario (aportado polo alumnado, polo centro ou da natureza) para a confección dos produtos finais.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Na avaliación inicial teremos en conta os datos aportados por

1º.- A análise da información do curso anterior composta por:

- Acta sesión avaliación final.
- Resultados académicos do grupo-clase.
- Informes individualizados.
 - Datos recollidos nas reunións entre titores/docentes establecidas para o traspaso de información.
 - Informacións obtidas das familias.

2º.- Os resultados das probas iniciais realizada, tendo en conta:

- os criterios de avaliación e indicadores de competencias do curso anterior.
- o emprego de instrumentos de avaliación variados.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	10	15	10	10	15	15	10	15	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

Os referentes para a valoración do grao de adquisición das competencias e o logro dos obxectivos da área na avaliación serán os criterios de avaliación que figuran no currículo e na programación. Polo tanto, aplicaranse os criterios de cualificación determinados en cada tarefa integrada/ proxectos aplicando as porcentaxes asignadas. A cualificación de cada un dos criterios obterase da valoración das evidencias/ información do desempeño do alumnado, recollida cos instrumentos de avaliación e cualificación establecidos para cada un deles.

Os referentes no caso do alumnado con adaptación curricular serán os incluídos na devandita adaptación.

Criterios de recuperación:

A avaliación do alumnado debe ser global, continua e formativa, e terá en conta o desenvolvemento das competencias clave e o seu progreso no conxunto dos procesos de aprendizaxe e os obxectivos da área trabállanse en todas as avaliacións xa que se trata dun currículo competencial. Tendo isto en conta a recuperación integrarase na avaliación seguinte, aplicando os mesmos instrumentos de avaliación. Actualizarase a cualificación no momento en que o alumnado logre unha cualificación positiva. En cada caso aplicaranse as medidas de reforzo educativo adecuadas en calquera momento do curso.

6. Medidas de atención á diversidade

Atenderemos á diversidade rexendonos polos principios de inclusión, promovendo a presenza, participación e progreso de todo o alumnado con independencia das súas características.

Programaremos as tarefas/proxectos interdisciplinares e planificaremos as situacións de aprendizaxe e a avaliación deseñando actividades e empregando os recursos que nos permitan atender aos principios do Deseño Universal para a Aprendizaxe (DUA): proporcionar múltiples formas de Implicación, proporcionar múltiples formas de Representación e proporcionar múltiples medios de Acción e Expresión.

Sabemos que a Aprendizaxe Cooperativa, ademais dun medio para desenvolver as competencias clave, é unha condición e un instrumento para a inclusión, para o desenvolvemento da solidariedade e a cohesión social. Polo tanto estruturaremos a aula de forma cooperativa, seguindo as pautas establecidas no programa CA/AC (Cooperar para

Aprender/ Aprender a Cooperar), recollido no Plan de Convivencia do Centro. En definitiva, poremos en práctica, nas aulas, un conxunto de actuacións para que o alumnado aprenda, practicándoas, as habilidades sociais imprescindibles para traballar en equipo: escoitar con atención aos compañeiros/as, usar un ton de voz adecuado, respectar a quenda de palabra, compartir ideas, preguntar e pedir axuda con corrección, axudar aos compañeiros/as, rematar as tarefas, estar atentos, etc.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - A comprensión de lectura	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - A expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - A comunicación audiovisual	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - A competencia dixital	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - O fomento da creatividade, do espírito científico e do emprendemento.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.6 - A igualdade entre mulleres e homes.		X						
ET.7 - A educación para a paz					X			
ET.8 - A educación para o consumo responsable e o desenvolvemento sostible								X
ET.9 - A educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual			X					
ET.10 - A educación emocional e en valores		X						
ET.11 - A prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social						X		
ET.12 - A aprendizaxe dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político; a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos.	X							

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.13 - A evitación de comportamentos, estereotipos e contidos sexistas así como os que supoñan discriminación sexual ou da identidade de xénero, favorecendo a visibilidade da realidade homosexual, bisexual, transxénero e intersexual								X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Saída pola contorna. Visita á Carabela Pinta. Elaboración de trípticos sobre este Museo. Proxecto: Barcos cargados de historia.	O alumnado confeccionará trípticos sobre a Carabela Pinta, relacionados coa Arribada de Colón a Baiona para entregarllos á Concellería de Turismo do Concello de Baiona. Para a elaboración dos mesmos, o alumnado traballará en equipo utilizando estruturas simples de aprendizaxe cooperativa. Para compartir coa comunidade educativa e que poidan ser descargados, publicaranse na páxina web do colexio. Como actividade previa de motivación realizarán unha visita ao Museo da Carabela Pinta, ubicado na réplica da mesma que hai na Vila.	X		
Saída pola contorna. Visita á Casa da Navegación. Creación de carteis sobre a Arribada. Proxecto: Barcos cargados de historia.	O alumnado confeccionará carteis relacionados coa Arribada de Colón a Baiona para entregarllos á Concellería de Turismo do Concello de Baiona. Para a elaboración dos mesmos, o alumnado traballará en equipo utilizando estruturas simples de aprendizaxe cooperativa. Como actividade previa de motivación realizarán unha visita á Casa da Navegación, en Baiona.	X		
Dossier viaxeiro con textos de medo. Proxecto: Lendo voa a imaxinación I.	O alumnado confeccionará un dossier con textos de medo, creados en equipos cooperativos, para compartir coas familias. Unha selección deses traballos, á proposta do EDLG do centro, participará no I Concurso de microrrelatos, feitos e rimas endemoñadas na celebración do Samaín.	X		
Mural 25N. Proxecto: Lendo voa a imaxinación I.	Coas reflexións xurdidas na realización dun círculo restaurativo, o alumnado elaborará un mural sobre a eliminación da violencia contra a muller para expoñer o 25N.	X		
Saída pola contorna. Arte en Baiona. Proxecto: Unha ollada ao que o mar nos deixou.	Nesta saída, o alumnado, en equipos cooperativos, intentará localizar e identificar monumentos/arte con características do Románico, do Gótico e características dunha vila mariñeira.		X	

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Manual usuario. Proxecto: E-Dixgal: en construción.	O alumnado, en equipos cooperativos, e tendo en conta o Plan Dixital do centro, elaborará un Manual do usuario E-Dixgal, que compartirá coa comunidade educativa a través da web do centro. No manual recollerán, a modo de tutorial, posibles solucións aos problemas que van xurdindo no día a día na aula (axuste de páxina, inserción de imaxes, etc) e tamén regras básicas de seguridade e cortesía e respecto para navegar por Internet e resolver problemas na comunicación dixital.		X	
Viaxe a O Grove. Elaboración dun folleto-guía. Proxecto: Unha ollada ao que o mar nos deixou.	Nesta viaxe, o alumnado poderá apreciar o traballado na aula, as súas investigacións. Aproveitarán para utilizar nesta saída o folleto-guía que elaboraron despois de buscar e seleccionar información sobre os monumentos/arte a visitar nesta vila mariñeira e de realizar a comparativa entre esta e Baiona. Completarán o folleto con instrucións sobre seguridade viaria relacionada coa viaxe.		X	
Rosalía. 23F. Vídeos de recitados. Proxecto: Lendo voa a imaxinación II.	O alumnado preparará, para a conmemoración do Día de Rosalía, un recitado dalgúns dos seus poemas. Elaborarán un vídeo cunha escolma dos mesmos para publicitar na páxina web do colexio. Escribiránlle a Helena Villar Janeiro e a Xesús Paredes (persoas de relevancia relacionadas coa figura de Rosalía) informando sobre esta actividade.		X	
Mural 8M. Proxecto: Lendo voa a imaxinación II.	O alumnado elaborará un mural, para o 8M, que recollerá os feitos históricos e unha escolma das reflexións que xurdan sobre o papel da muller na historia a partir da lectura de A lavandeira de San Simón de Eva Mejuto. Enviaránlle á autora e á ilustradora, Bea Gregores, información sobre este proxecto que compartirán coa comunidade educativa a través da páxina web do centro.		X	
Exposición temática: Versos a MAREs.	Proxecto de centro de AC no que participa o alumnado dos grupos-clase nos que imparte docencia profesorado que implementa o programa CA/AC ¿Cooperar para Aprender/Aprender a Cooperar¿. O lema do centro deste curso é ¿O mar que nos une¿. O alumnado organizará, fóra do centro, unha exposición cos produtos finais que aporte cada grupo-clase sobre dita temática. A elaboración realizarse empregando diferentes estruturas cooperativas.			X

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Diario de clase. Proxecto: Lendo voa a imaxinación III	O alumnado creará un Diario que incluíra a elaboración de páxinas actuais e tamén páxinas baseadas nos recordos de todo o curso. Como actividade previa e/ ou de acompañamento, realizarase a lectura dalgúns títulos da colección ¿Los diarios de Cereza¿ e dalgúns parágrafos da obra ¿Diario de Ana Frank¿ utilizando a estrutura cooperativa ¿lectura compartida¿. Na creación dalgunhas das páxinas do diario, utilizarán a estrutura cooperativa folio xiratorio. Compartirán páxinas dos seus recordos na páxina web do colexio.			X
Xornada de acollida. Proxecto: Cociñamos culturas.	O alumnado preparará unha xornada de acollida ás familias de compañeiros e compañeiras que viñeron de fóra de Galicia cun evento gastronómico no que se degustarán receitas representativas de cada país ou rexión e se compartirán diferentes informacións.			X

Observacións:

Durante o curso poderán levarse a cabo outras actividades non incluídas nesa listaxe pero que polo seu interese, pola súa relación cos distintos proxectos de aula, consideremos idóneo incorporalas á programación por ser este un documento aberto e flexible.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
A selección e temporalización das actividades é axustada?
Propoño novas actividades /tarefas que faciliten a adquisición dos obxectivos non acadados ou un maior grao de adquisición nos acadados?
Ao final de cada avaliación valorase a eficacia das accións programadas na aprendizaxe do alumnado?

Metodoloxía empregada
As unidades/actividades/tarefas que teño plantexadas, permiten que as aprendizaxes realizadas polo alumnado se transfiran a outras situacións da vida persoal e escolar?
Evítanse os exercicios de copia mecánica?
Ensinase aos estudantes a facer presentacións dos seus traballos tanto orais e escritas como de outras formas e tanto individuais como escritas?
Adáptase a metodoloxía para que poidan aflorar distintos formas de aprender do alumnado?
Proporciono información ao alumno sobre a execución das actividades e como pode melloralas, favorecendo procesos de auto e coavaliación?
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Emprego recursos didácticos variados tanto para a presentación da información como para a práctica autónoma do alumnado?
Involúcrase aos estudantes no deseño do material didáctico para os compañeiros/as?
Adopto distintos agrupamentos en función do momento, da tarefa a realizar, dos recursos a empregar, controlando sempre que o clima de traballo sexa adecuado?
O ambiente de aula, a súa organización e os recursos empregados contribúen ao desenvolvemento da aprendizaxe autónoma?
Medidas de atención á diversidade
Planifico as actividades e momentos do proceso de aprendizaxe tendo en conta o nivel de habilidades do alumnado e os seus ritmos de aprendizaxe?
Nas unidades de aprendizaxe/tarefas hai actividades variadas e con diferentes graos de desempeño na execución?
As propostas de aprendizaxe adáptanse aos diferentes coñecementos previos do alumnado?
Empréganse de forma sistemática e regular métodos de aprendizaxe cooperativa?
Teñen os estudantes oportunidades para elixir entre actividades distintas?
Utilizo sistematicamente instrumentos variados de recollida de información sobre as aprendizaxes realizadas polo alumnado?
Participase en actividades de docencia compartida?
Clima de traballo na aula
Están previstas actividades para realizar de forma individual, en parella, en grupo ou con toda a clase en distintos momentos do desenvolvemento da unidade de aprendizaxe?
Motívase ao alumnado a que se fagan responsables da súa propia aprendizaxe?
Os criterios de avaliación e cualificación son claros e coñecidos polos alumnos e as alumnas e permiten facer un seguimento do progreso do alumnado?
Foméntase na aula o respecto, a colaboración mutua e o emprego de estratexias de resolución positiva e restaurativa dos conflitos?
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Planifícanse actividades de forma coordinada co equipo docente, de nivel e/ou de ciclo ou de outras etapas?
Planifícase e desenvólvese algunha actividade contando coa colaboración e/ou participación das familias?
Utilízanse diferentes medios (sesións de avaliación, boletíns informativos, reunións colectivas, titorías individuais...) para informar ás familias e ao equipo docente da evolución dos procesos de aprendizaxe do alumnado?

Descrición:

Avaliaremos o proceso de ensino e práctica docente cunha escala de valoración do 4 ao 1, sendo 4 o grao máximo de consecución do indicador e 1 o grao mínimo. En cada caso incorporaremos as propostas de mellora necesarias.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Coincidindo coas avaliacións trimestrais realizarase a avaliación do proceso de ensino e a práctica docente valorando o grao de desenvolvemento dos indicadores de logro propostos no apartado anterior. Analizaremos os resultados de cada indicador e incorporaremos as propostas de axuste e mellora necesarios. A partir das melloras propostas para cada un dos indicadores de logro introduciremos as modificacións necesarias nas tarefas integradas/ proxectos deseñados para a seguinte avaliación. Ao final do curso teranse en conta os resultados da avaliación do proceso de ensino e da práctica docente para incorporar as melloras e/ou modificacións necesarias na planificación do seguinte curso escolar.

9. Outros apartados